wapen

Aan

de Gemeenteraad

Bij besluit van 26 Juni 1816 stelde de Hoge Raad van Adel de blazoenering van het wapen der gemeente "Oostzaanen" als volgt vast :

" zijnde van goud, beladen met een drietandige vork van
" sabel aan welkers punten drie kazen van synople."

Van de hand van Mr. D. Vis te Bergen N.H. verscheen in het maandblad "De Zaende", welk periodiek is gewijd aan de historie, folklore en genaelogie van de Zaanstreek, van April 1946 een artikel, dat ons College wel in bijzondere mate interesseerde.

Wij mogen UW Raad ter kennisneming, een door de schrijver beschikbaar gestelde overdruk daarvan, doen toekomen.

Nu zou het uitermate verheugend zijn, indien de zienswijze van de schrijver bovendien gestaafd zou kunnen worden door oude zegels of stemp els uit eerder verleden. Nasporingen op dat punt bleven tot dusver vruchteloos en het valt niet aan te nemen, dat een dergelijk pogen ooit met succes zal worden bekroond.

Dit doet echter niet in het minst afbreuk aan de grote waarde van het betoog van Mr. Vis.

Wij pleegden intussen overleg met de heer Rijksarchivaris Mr. J.W. Groesbeek te Haarlem, die met ons van gevoelen is, dat op grond van de door Mr. Vis ontwikkelde zienswijze met recht wijziging van de tot heden geldende blazoenering kan worden gevraagd.

Mr. Vis schreef ons : " Z eer in het kort heb ik daarin (het overgelegde artikel uit De Zaende wordt hier bedoeld) mijn mening geuit over de ware betekenis van dit wapen, dat zeer zinvol is, en een kostbare herinnering aan het moeilijke verre verleden van Uw gemeente ".

Ons College kan dit tenvolle onderschrijven en wij zouden U derhalve willen voorstellen te besluiten aan de Hoge Raad van Adel te verzoeken de officiele omschrijving van de blazoenering van ons gemeentewapen in dier voege te wijzigen, dat de groene kazen in de originele graszoden worden veranderd.

Ons College hoopt, dat het artikel van Mr. Vis, UW Raad, evenals het ons heeft gedaan, zal overtuigen van het nut der voorgestelde wijziging.

Wij hopen nl. dat hierdoor huidige en komende geslachten beter besef en meer waardering krijgen voor de moed en de volharding van onze voorouders in hun rusteloze strijd tegen het water.

Burgemeester en Wethouders van Oostzaan,

, burgemeester

, secretaris

wapen

HET WAPEN VAN OOSTZAAN.

Bij Koninklijk besluit van 19 september 1949 is, met intrekking van het besluit van de Hoge Raad van Adel van 20 juni 1816, aan de gemeente Oostzaan een wapen verleend, waarvan de beschrijving luidt als volgt:

In goud drie smalle dwarsbalken van azuur, over alles heen een drietandige greep van sabel met aan iedere punt een graszode van sinopel. Het schild gedekt met een gouden kroon van drie bladeren en twee parelen.

De drie smalle dwarsbalken van azuur symboliseren het dreigende water. Daardoor wordt een niet onbelangrijke verduidelijking verkregen van de betekenis van de work met de drie graszoden als machtsmiddel tegen de z.g. "dijkplicht".

Eertijds had het wapen dezelfde afbeelding. Daarna vervormden de zoden tot kazen.

DE VEEN

VOOR 1940

16-8-75

36 STOOTERS STKANDJE
37 DE HONDERDMORGE
38 VARKENSRAK
39 GANZENKOOL.
39A MARLES KAMP.
39B RONDE KAMP
30 DE ROMMEL
31 PODDE KAM.
32 Leeuwen bos
33 Aves se land.
34 OUDE KRELIS

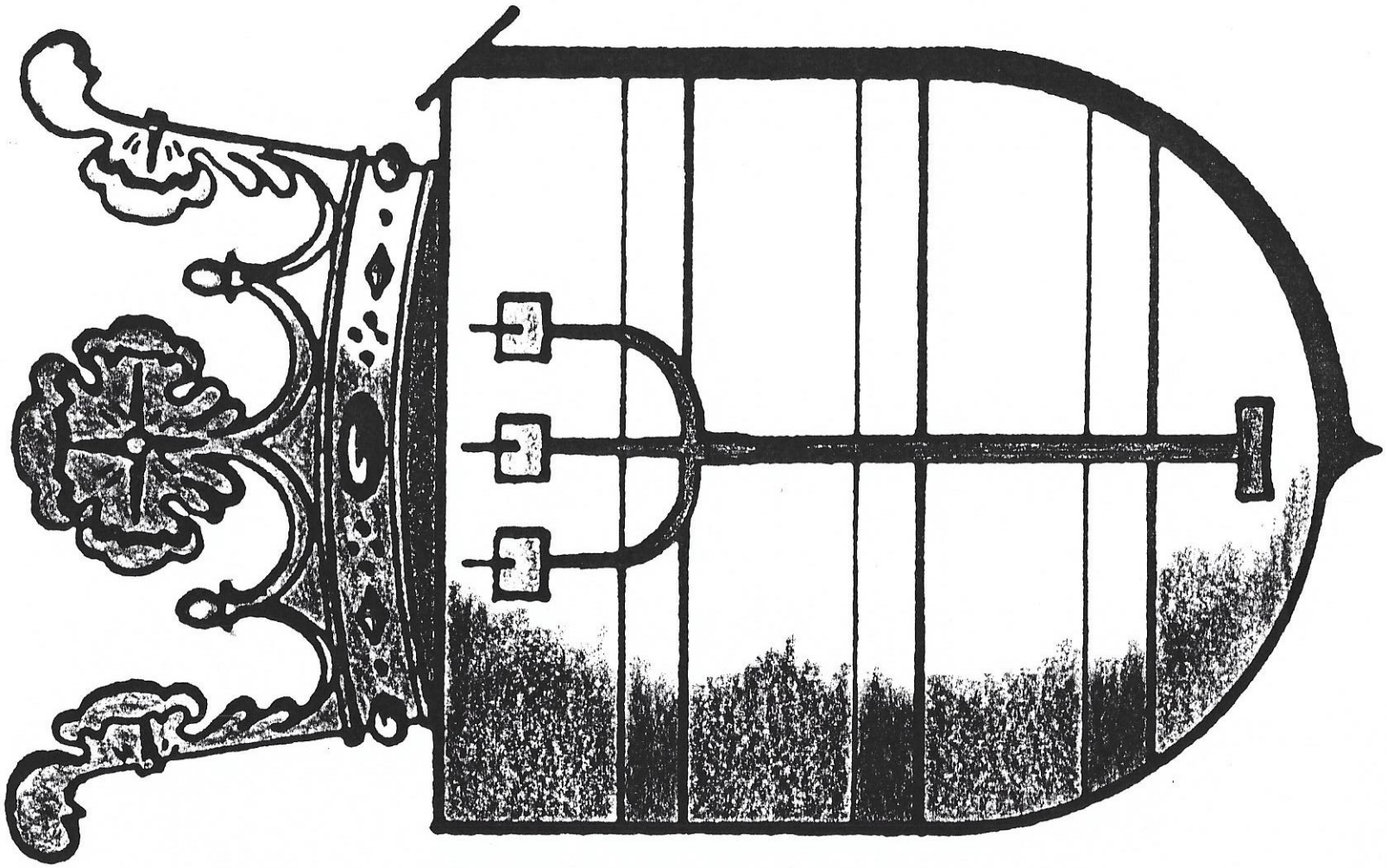

Beschrijving Wapen Gemeente OOSTZAAN

In goud drie smalle dwarsbalken van azuur; over alles heen een drietandige greep van sabel met aan iedere punt een graszode van sinopel.
Het schild gedekt met een gouden kroon van drie bladeren en twee paarlen.

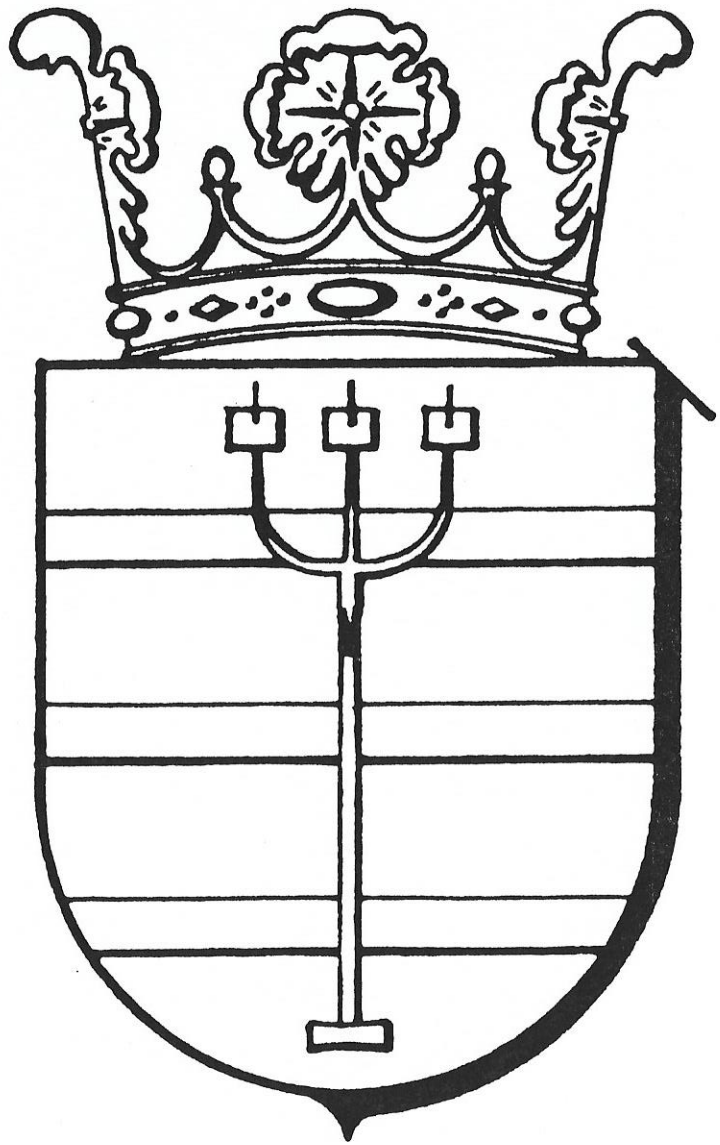

Ministerie van Binnenlandse Zaken

Postadres

Postbus 20011
2500 EA 's-Gravenhage

Telefoon 070 - 71 79 11
Telex 32109 biza nl

– De Gemeentebesturen

Bijlagen
–

Uw brief
–

Ons nummer
– B79/2199

Datum
– 3 september 1979

Onderwerp
– Gebruik door derden van wapens van publiekrechtelijke lichamen

Departementsonderdeel
– B.B./W. en B.

Op verzoek van de Hoge Raad van Adel deel ik U het volgende mede. Steeds vaker worden de Hoge Raad van Adel vragen gesteld omtrent het gebruik door derden van de wapens van gemeenten en van andere publiekrechtelijke lichamen. Ter oriëntatie moge het volgende dienen.

Er bestaat geen wettelijke bepaling, waarbij aan derden het gebruik van bij Koninklijk besluit verleende wapens met zoveel woorden wordt verboden. Artikel 4 bis sub e van de Merkenwet, behelzende dat "het merk niet mag bevatten, zij het ook met een geringe afwijking, een wapen van het Koninkrijk of een deel daarvan of van een daarin gevestigd publiekrechtelijk lichaam, tenzij met toestemming van de bevoegde autoriteiten" is op 1 januari 1971, toen de Merkenwet werd ingetrokken, komen te vervallen. Het staat echter wel vast, dat het verlenen van een wapen door de Kroon aan een gemeente (en alleen na verlening door de Kroon is een gemeente bevoegd een wapen te voeren: zie het Koninklijk besluit van 23 april 1919, Stb. 181, aangevuld bij Koninklijk besluit van 21 oktober 1977, Stb. 605) inhoudt, dat deze gemeente het exclusieve recht ontvangt dit wapen te voeren. Inbreuk daarop zal dan ook in beginsel als onrechtmatig moeten worden beschouwd.

De onrechtmatigheid valt echter weg, indien een gemeente er in toestemt of er geen bezwaar tegen maakt, dat een derde het gemeentewapen voert. Het gemeentebestuur zal hierbij, ter voorkoming van ongegronde veronderstellingen, omzichtig te werk moeten gaan. Aan bedrijven of instellingen, die geheel van de gemeente afhankelijk zijn, zal meestal zonder bezwaar kunnen worden

– toegestaan –

Bezoekadres

Schedeldoekshaven 200
's-Gravenhage

Inlichtingen bij
–

Doorkiesnummer
–

Verzoeke bij beantwoording datum, nummer en onderwerp te vermelden

01-8095*9F

toegestaan het gemeentewapen te voeren.
Iets anders ligt het bij semi-overheidsbedrijven; hier zal van geval tot geval beoordeeld moeten worden of de band met de gemeente zo strak is, dat het voeren van het gemeentewapen gerechtvaardigd is.
Hetzelfde geldt, maar dan in sterkere mate, ten aanzien van particuliere verenigingen en instellingen, die door de gemeente gesubsidieerd worden.
Aan ondernemingen, verenigingen en instellingen, waarin de gemeente noch rechtstreeks noch indirect zeggenschap heeft, zal als regel niet kunnen worden toegestaan het gemeentewapen te voeren.
In het algemeen zal een derde, die het gemeentewapen reeds voert of van plan is dit te gaan doen, terwijl dit bij de gemeente op bezwaren stuit, wel te overtuigen zijn, dat van het gebruik van het wapen moet worden afgezien. Wil hij zich niet laten overtuigen en blijft hij of gaat hij het wapen voeren, dan zijn er twee mogelijkheden. De eerste is het instellen van een rechtsvordering uit onrechtmatige daad om toekomstig onrechtmatig gebruik te voorkomen (art. 1401 van het Burgerlijk Wetboek): de gemeente zal onder meer de onrechtmatigheid moeten aantonen. De andere mogelijkheid is een bepaling in de algemene politieverordening, waarbij aan derden, behoudens toestemming van het gemeentebestuur, het voeren van het gemeentewapen wordt verboden.
Het afbeelden van het gemeentewapen in (wetenschappelijke) publikaties is geoorloofd: de gemeente heeft geen auteursrecht op het wapen. Ook bestaat geen bezwaar tegen gebruik van het gemeentewapen als plaatsaanduiding op voorwerpen, waarin handel wordt gedreven (b.v. souveniers) of waarmee reclame wordt gemaakt, mits bij het publiek niet op enigerlei wijze de indruk wordt gewekt, dat de productie van of de handel in die voorwerpen onder verantwoordelijkheid van de gemeente geschiedt.
Met betrekking tot bij Koninklijk besluit aan andere publiekrechtelijke lichamen verleende wapens geldt mutatis mutandis hetzelfde.
In dit verband tenslotte nog een enkel woord over de vlag. Een vlag mag gevoerd worden door al diegenen, die een band voelen met het lichaam, dat de vlag heeft ingesteld. Uiteraard moet de vlag wel op correcte wijze worden gebruikt.
Naar ik aanneem zult U met vorenstaande oriëntatie Uw voordeel kunnen doen.

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN,